

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 października 2018r.

Sąd Okręgowy w Suwałkach III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Mirosław Kowalewski
Protokolant:	stażysta Sylwia Zarzecka Balcer

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 23 października 2018r. w Suwałkach

sprawy **J. C. (1)**

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

o wysokość świadczenia

w związku z odwołaniem J. C. (1)

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

z dnia 2 lutego 2018 r. znak(...)i z dnia 8 maja 2018 r. znak (...)

zmienia zaskarżone decyzje i ustala, iż J. C. (1) ma prawo do wypłaty części uzupełniającej świadczenia w 100%.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 02.02.2018r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wstrzymał wypłatę 50% części uzupełniającej renty rolniczej J. C. (1), począwszy od dnia 01.02.2018r. z powodu prowadzenia przez nią działalności rolniczej.

W odwołaniu od tej decyzji J. C. (1) domagała się jej zmiany i wznowienia wypłaty części uzupełniającej renty rolniczej. Podniosła, że nie jest faktyczną posiadaczką gospodarstwa rolnego i pozostaje w sporze o jego odzyskanie od byłego dzierżawcy. W dniu 11.01.2018r. wypowiedziała P. P. umowę dzierżawy gruntów rolnych, zawartą na okres 10 lat z powodu niedotrzymywania warunków umowy. Pomimo tego grunt nie został jej wydany. Między stronami umowy trwa wymiana korespondencji. Odwołująca wskazała, iż w momencie wydania jej gruntu poinformuje o tym Kasę.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. Podtrzymał podstawy skarżonej decyzji i wskazał, iż z jego ustaleń wynika, że odwołująca podjęła działalność rolniczą w wyniku rozwiązania umowy dzierżawy na skutek wypowiedzenia jej w dniu 11.01.2018r. i ujawnienia tego faktu w ewidencji gruntów i budynków.

Decyzją z dnia 08.05.2018r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wstrzymał z dniem 01.05.2018r. dalszą wypłatę części uzupełniającej renty rolniczej J. C. (1) w całości, ponieważ minęły dwa lata pobierania przez nią okresowej renty rolniczej.

W odwołaniu od tej decyzji J. C. (1) domagała się jej zmiany i wznowienia wypłaty części uzupełniającej renty rolniczej w całości. Podtrzymała argumentacje wskazaną w odwołaniu od decyzji z dnia 02.02.2018r. i potwierdzając, iż nadal P. P. nie wydał jej nieruchomości rolnej.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. Podtrzymał podstawy skarżonej decyzji i dodatkowo wskazał, że zgodnie z treścią przepisu art. 28 ust. 3 oraz ust.6 pkt 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U. z 2017r., poz.2336 ze zm.) wypłata części uzupełniającej renty rolniczej ulega zawieszeniu w połowie przez okres dwóch lat pobierania okresowej renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy i nie zaprzestania prowadzenia działalności rolniczej. Po upływie tego okresu, w przypadku dalszego prowadzenia działalności rolniczej, część uzupełniająca renty rolniczej ulega wstrzymaniu w całości. Dodatkowo organ rentowy wskazał na pozew dzierżawcy - P. P. o ustalenie istnienia stosunku dzierżawy w związku ze złożonym mu oświadczeniem odwołującej o rozwiązaniu umowy dzierżawy, który stanowi dodatkowy dowód na okoliczność nie zaprzestania prowadzenia przez J. C. (2) działalności rolniczej w rozumieniu przepisu art. 28 ust.4 pkt 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników.

Postanowieniem z dnia 29.05.2018r. oba odwołania, z uwagi na tożsamość faktyczną i prawną, zostały połączone do wspólnego rozpoznania.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje :

J. C. (1) (ur. (...)) w dniu 09.03.2015r. wystąpiła z wnioskiem o rentę rolniczą. Decyzja z dnia 21.04.2015r. przyznano jej prawo do tego świadczenia na okres od 09.03.2015r. do dnia 30.04.2016r. Dodatkowo zawieszono część uzupełniająca świadczenia w wysokości 50% z powodu prowadzenia przez nią działalności rolniczej.

W dniu 24.06.2015r. odwołująca złożyła w Kasie odpis umowy dzierżawy zawartej w dniu 24.06.2015r. z P. P., na podstawie której wydzierżawiła mu gospodarstwo rolne na okres 10 lat tj. do 24.06.2025r. Decyzją z dnia 25.06.2015r. organ rentowy podjął wypłatę części uzupełniającej renty rolniczej. Kolejną decyzją z dnia 25.05.2016r. przyznano odwołującej prawo do renty rolniczej na dalszy okres tj. od 01.05.2016r. do 31.05.2018r.

W dniu 17.01.2018r. do organu rentowego wpłynęło postanowienie Sądu Rejonowego w Augustowie z dnia 29.11.2005r. o nabyciu spadku po zmarłej w dniu 02.04.2002r. J. P. przez M. P. (męża) w 1/4 części i dzieci – W. P., J. C. (1) i E. P. po 1/4 każde w tym w takich samych udziałach wchodzących w skład spadku udział w gospodarstwie rolnym położonym w Ż. i Ż. (...). Uzyskał również oświadczenie złożone w dniu 11.01.2018r. przez odwołującą, która wypowiedziała P. P. umowę dzierżawy wskazując zapis w na pkt 3 i 7 umowy, bez zachowania terminu wypowiedzenia. W oświadczeniu podniosła, że dzierżawca nie pokrył opłat za melioracje działki, a tym samym nie poniósł kosztów związanych z dzierżawieniem gruntów rolnych. W wypowiedzeniu wskazała, że dzierżawca wiedział o istniejących obciążeniach i pomimo ustanych z jej strony monitów nie uregulował zaległości Dzierżawca sama pokryła koszty melioracyjne za 2015r., 2016r. i 2017r.

P. P. w pisemnym oświadczeniu „nie przyjął do wiadomości” wypowiedzenia umowy dzierżawy przez odwołującą, wskazując na brak przesłanek do wypowiedzenia umowy i wydania jej nieruchomości rolnej.

Na tej podstawie organ rentowy decyzją z dnia 02.02.2018r. wstrzymał wypłatę części uzupełniającej renty rolniczej odwołującej.

Pismem z dnia 06.02.2018r. organ rentowy zawiadomił odwołującą o wszczęciu z urzędu postępowania w sprawie uchylenia lub zmiany prawomocnej decyzji z dnia 21.04.2015r. przyznającej jej prawo do renty rolniczej z zawieszenie 50% części uzupełniającej świadczenia.

Jak ustalono w toku postępowania, mimo wypowiedzenia umowy dzierżawy, nie doszło do wydania odwołującej gruntów. Między stronami umowy istnieje na tym tle konflikt. P. P. wystąpił na drogę sądową z pozwem o ustalenie, że pomiędzy nim a odwołującą istnieje stosunek dzierżawy nieruchomości rolnych położonych w N. na warunkach i w okresie jak w umowie dzierżawy z dnia 24.06.2015r.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje :

Zgodnie z art. 28 ust. 1 Ustawy z dnia 20.12.1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (t.j. Dz.U. z 2017r. poz. 2336 ze zm.) wypłata emerytury lub renty rolniczej z ubezpieczenia ulega częściowemu zawieszeniu na zasadach określonych w ust. 2-8, jeżeli emeryt lub rencista prowadzi działalność rolniczą.

Jak stanowi ust. 3 art. 28 wypłata części uzupełniającej renty rolniczej ulega zawieszeniu w całości, jeżeli emeryt lub rencista nie zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej, z zastrzeżeniem ust. 5-7 i 9-11.

Zgodnie z ustępem 4 tego artykułu uznaje się, że emeryt lub rencista zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej, jeżeli ani on, ani jego małżonek nie jest właścicielem (współwłaścicielem) lub posiadaczem gospodarstwa rolnego w rozumieniu przepisów o podatku rolnym i nie prowadzi działu specjalnego, nie uwzględniając:

1) gruntów wdzierżawionych, na podstawie umowy pisemnej zawartej co najmniej na 10 lat i zgłoszonej do ewidencji gruntów i budynków, osobie niebędącej:

a) małżonkiem emeryta lub rencisty,

b) jego zstępnym lub pasierbem,

c) osobą pozostającą z emerytem lub rencistą we wspólnym gospodarstwie domowym,

d) małżonkiem osoby, o której mowa w lit. b lub c;

2) gruntów trwale wyłączonych z produkcji rolniczej na podstawie odrębnych przepisów, w tym zalesionych gruntów rolnych;

3) gruntów i działów specjalnych należących do małżonka, z którym emeryt lub rencista zawarł związek małżeński po ustaleniu prawa do emerytury lub renty rolniczej z ubezpieczenia;

4) własności (udziału we współwłasności) nieustalonej odpowiednimi dokumentami urzędowymi, jeżeli grunty będące przedmiotem tej własności (współwłasności) nie znajdują się w posiadaniu rolnika lub jego małżonka.

W sprawie decydujące znaczenie dla rozstrzygnięcia miało ustalenie, czy wnioskodawczyni faktycznie prowadzi działalność rolniczą, gdyż sam fakt bycia właścicielką gospodarstwa rolnego nie jest tożsamy z prowadzeniem działalności rolniczej.

W myśl art. 6 pkt 3 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, ilekroć w ustawie jest mowa o działalności rolniczej - rozumie się działalność w zakresie produkcji roślinnej lub zwierzęcej, w tym ogrodniczej, sadowniczej, pszczelarskiej i rybnej.

Interpretacji powołanego przepisu art. 28 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników dokonał Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 06.05.2004r. sygn. II UZP 5/06, wyjaśniając, że wypłata części uzupełniającej świadczenia rolnika, który będąc właścicielem gospodarstwa rolnego faktycznie nie prowadzi w nim działalności rolniczej w rozumieniu art. 6 pkt 3 ustawy o ubezpieczeniu rolników, nie ulega zawieszeniu na podstawie art. 28 ust. 1 i 3 w związku z ust. 4. W uzasadnieniu uchwały Sąd Najwyższy zwrócił uwagę, że współcześnie rolnik uzyskuje prawo do świadczeń bez konieczności wyzbycia się gospodarstwa rolnego. Z kolei definicja gospodarstwa rolnego nie zawiera żadnego elementu rzeczowego, a określenie rolnika ogranicza się wyłącznie do opisu wykonywanej działalności

(przez gospodarstwo rolne rozumie się każde gospodarstwo służące prowadzeniu działalności rolniczej - art. 6 pkt 4 ustawy). Nadto Sąd Najwyższy wskazał, że skoro rolnik uzyskuje prawo do świadczeń nie dlatego, że wyzbył się własności lub posiadania gospodarstwa, lecz dlatego, że z powodu wieku lub stanu zdrowia utracił zdolność do pracy w gospodarstwie rolnym, czyli możliwość jego prowadzenia, to wypłata świadczeń rolniczych nie może kolidować wyłącznie z utrzymywaniem się statusu ubezpieczonego rolnika, wynikającego z prowadzenia przez niego gospodarstwa. Sąd Najwyższy dalej wywiódł, że porównanie ustępów 1 i 4 art. 28 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników nie może polegać na zestawianiu pojęcia "prowadzenie (kontynuowanie) działalności zarobkowej" z pojęciem "własności lub posiadania gruntu", gdyż są to pojęcia nieprzystawalne (por. uchwałę Sądu Najwyższego z 30.08.2001r. sygn. III ZP 11/01. Nadając im sens użyteczny dla rozpatrywanego zagadnienia, Sąd zważył, że właśnie z ich niespójności wynika wniosek, iż zawieszenie wypłaty świadczeń nie dotyczy osoby jedynie posiadającej majątek nieruchomy w postaci gospodarstwa rolnego, lecz tylko takiej, która gospodarstwo rolne prowadzi. Także w wyroku z 27.05.1997r. sygn. II UKN 145/97 Sąd Najwyższy wypowiedział tezę, że nabycie własności gospodarstwa rolnego w drodze dziedziczenia, bez prowadzenia w nim działalności rolniczej, nie stanowi podstawy do zawieszenia wypłaty świadczeń z ubezpieczenia społecznego, zaznaczając tym samym, że dla potrzeb ustalania uprawnień rentowych czy emerytalnych rolników oraz ich wysokości, nacisk położyć należy na zbadanie faktu rzeczywistego prowadzenia działalności rolniczej.

Podobnie Sąd Apelacyjny w Gdańsku w wyroku z 25.09.2013r. w sprawie III AUa 41/13 stwierdził, że wypłata części uzupełniającej świadczenia rolnika, który będąc właścicielem gospodarstwa rolnego faktycznie nie prowadzi w nim działalności rolniczej w rozumieniu art. 6 pkt 3 ustawy o ubezpieczeniu rolników, nie ulega zawieszeniu na podstawie art. 28 ust. 1 i 3 w związku z ust. 4.

Powyższą interpretację artykułu 28 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, utrwaloną już w orzecznictwie sądowym, Sąd Okręgowy w całości podziela.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe na okoliczność ustalenia, czy odwołująca, jako właścicielka nieruchomości rolnej faktycznie zaprzestała prowadzenia działalności rolniczej, potwierdziło prawidłowość stanowiska wnioskodawczyni. Odwołująca w czerwcu 2015r. wydzierżawiła gospodarstwo rolne i od tego czasu nie prowadzi działalności rolniczej. Fakt, że w styczniu 2018r. wypowiedziała umowę dzierżawy, nic nie zmieniło w jej statusie prawnym w aspekcie wyżej powołanych przepisów, ponieważ nieruchomość rolna nie została jej wydana. Potwierdza to treść korespondencji między stronami umowy, zeznania odwołującej oraz fakt zawiśnięcia przed Sądem Rejonowym sprawy o ustalenie istnienia stosunku dzierżawy, z powództwa P. P.. Sprawa jest w toku.

Jedynie na marginesie można wskazać, iż nawet w przypadku wydania odwołującej nieruchomości rolnej, nie jest przesądzone, że odwołująca podjęłaby prowadzenie działalności rolniczej. O tym, czy zdecydowałby się na prowadzenie gospodarstwa, jego sprzedaż lub wydzierżawienie innej osobie, pozostaje w sferze dywagacji i nie ma wpływu na rozstrzygnięcie w sprawie niniejszej. Nie ulega bowiem wątpliwości, że na dzień wydania skarżonych decyzji, jak i wyrokowania w sprawie, odwołująca nie prowadziła działalności rolniczej i jest uprawniona do wpłaty części uzupełniającej renty rolniczej w 100%.

W związku z powyższym, na podstawie art. 477¹⁴ §2 kpc orzeczono, jak w sentencji.